

# DISTORSIUNE ȘI AGRESIVITATE ÎN COMUNICARE ÎN ERA DIGITALĂ

**Lect. univ. dr. Viorica-Cristina CORMOȘ**

*Universitatea "Ștefan cel Mare" din Suceava,*

*cristinacormos@yahoo.com*

---

**ABSTRACT:** *Distortion and Aggression in Communication in the Digital Age.*

In the Digital Age, communication has undergone a radical transformation, bringing with it both advantages and challenges. An obvious trend is the increase in distortion and aggression in communication. With the proliferation of online platforms, people express their opinions with greater freedom, but this has also led to the spread of misinformation and aggressive tones in discussions.

This manifestation of aggression in communication through technology and the Internet brings with it serious damage to the mental integrity and emotional comfort of users. Aggression in online communication can be exacerbated by the anonymity afforded by the platforms, which encourages some to express their frustrations and anger in ways they would not in person. Sharp tones, personal attacks and harsh language can quickly damage constructive dialogue and lead to conflict escalation.

The computerization of everyday life is not reducible only to communication processes, but represents the involvement of information and communication technology in more and more activities in all areas of society, which increases the desire of those interested to insert such „games of digital aggression” in the entire social network and finally to distort value systems. This type of communication creates discomfort for a category of internet users by activating, penetrating, viewing and infecting websites and personal and professional emails, a fact that is becoming an increasingly common abuse.

Through this article I intend to highlight the aggressive aspects in digital communication, which can in this sense become unsafe and abusive, but on the other hand I intend to show the importance and usefulness of technology and the Internet when used responsibly and with full communication respectful and useful in digital documents.

**Keywords:** *digital age, technology, internet, communication, distortion, aggression.*

---

## Introducere

Societatea actuală experimentează schimbări profunde datorate impactului internetului asupra comunicării. Odată cu derularea acestor schimbări, se urmărește eficientizarea comunicării în toate domeniile sociale, iar ca rezultat al cercetărilor și al aplicațiilor, tehnologia a evoluat destul de rapid și a eficientizat modalitatea de comunicare prin intermediul internetului. Astfel, „a comunica prin intermediul unor instrumente tehnice mai mult sau mai puțin sofisticate este deja un loc comun pentru cei mai mulți dintre oameni, și această cerere este chiar mai accentuată în rândul tinerilor, pentru că ei au o mai multă disponibilitate spre nou, spre inedit.”<sup>1</sup>

În societatea actuală, comunicarea „directă” s-a transformat în comunicare „digitală”, prin intermediul rețelelor de transmitere-receptare mesaje oferite de mediul online. Această modalitate de comunicare aduce schimbări în modul de gândire și percepție, în modul de relaționare, în modul de raportare la realitatea socială și în comportamentul oamenilor. Utilizatorii folosesc această modalitate de comunicare în vederea îndeplinirii unor nevoi psihologice și sociale, dar și pentru serviciile eficiente pe care le oferă mediul online. Prin intermediul acestuia se pot stabili relații și contacte dintre oameni și grupuri din toată lumea, neexistând granițe în acest sens. Unii consideră un avantaj faptul că acest tip de comunicare se poate realiza sub umbrela anonimatului, având o libertate de expresie deplină, fără să existe convenții sociale. Dar pe de altă parte, acest adăpost al anonimatului poate crea neplăceri și inconveniențe prin simplul fapt că există un grad mare de imaturitate și vulnerabilitate în ceea ce privește stabilirea unor relații cu utilizatori care pot acționa prin șantaj, manipulare, amenințare etc. Astfel, se constată faptul că cea mai mare parte a populației care utilizează Internetul nu este pregătită și instruită în acest sens, astfel încât gradul de vulnerabilitate respectiv numărul celor care abuzează de tehnologie este în creștere. “Consumul, informația, comunicarea, cultura, abundența: toate acestea sunt astăzi proiectate, descoperite și organizate, e un titlu de glorie, de către sistem, ca noi forțe de producție. Sistemul, la rândul lui, se reconvertește (relativ) dintr-o structură violentă într-una nonviolentă: înlocuiește exploatarea și războiul cu abundența și consumul.”<sup>2</sup>

---

1 M. Lazăr, „Comunicarea mediată: opțiuni și practici ale tinerilor”, în *Revista Română de Sociologie*, anul XXII, 2011, nr.1-2, București.

2 J. Baudrillard, *Societatea de consum. Mituri și structuri*. (original *La société de consommation*, Editions DENOEL 1970). București, Editura Comunicare.ro, 2008, p. 71.

Odată cu apariția internetului și folosirea lui într-o mare măsură în ce privește comunicarea online, au apărut și distorsiuni în comunicare. Acestea pot avea rădăcini în selectarea conștientă a informațiilor care susțin opiniile personale, ignorând astfel perspectiva echilibrată. Algoritmii de pe rețelele de socializare pot întări această tendință prin afișarea conținutului care coincide cu viziunile deja existente ale utilizatorilor. În acest context, divergența opiniei poate fi percepută ca o amenințare, alimentând agresivitatea în răspunsuri și comentarii. Deși internetul a facilitat comunicarea, poate aduce cu sine o creștere a agresivității în mediul online, care poate afecta relațiile și încrederea în mediul virtual. Totuși, recunoașterea acestei probleme poate duce la schimbări pozitive. Prin promovarea educației digitale și a eticii online, putem construi o comunicare mai constructivă și empatică în cadrul societății actuale, în ciuda provocărilor aduse de evoluția tehnologiei. În timp ce interacțiunile digitale pot facilita conectarea cu oameni din întreaga lume, acestea aduc și provocări semnificative în ceea ce privește calitatea comunicării. Pentru a contracara aceste probleme, este esențial să promovăm educația mediatică, să dezvoltăm abilități critice de evaluare a informațiilor și să cultivăm empatia și respectul în comunicare.

### **Distorsiuni ale comunicării în Era digitală**

În era digitală în care trăim astăzi, distorsiunile comunicării au devenit o realitate omniprezentă și complexă. Această Eră aduce cu sine și schimbări de perspectivă în ceea ce privește conceptele de spațiu, timp, grup, interes sau reper, care a dus la transformarea societății în ansamblu, creându-se o centrare din ce în ce mai acerbă pe informație, tehnologie și internet. „Terminul de revoluție informațională se referă la progresele în echipamente informatice și comunicaționale (...), dar include și schimbări în teoria organizării și managementului.”<sup>3</sup>

Această schimbare este una continuă și pune o mare amprentă la nivelul comunicării, suferind modificări în funcție de modalitatea de producere a acesteia, dar și în funcție de domeniile de activitate. „Comunicarea nu mai este tratată ca o chestiune de la sine înțeleasă pentru bunul mers al societății. Se iau în considerare: 1) sistemele și practicile comunicaționale, evaluate con-

---

<sup>3</sup> B. Cooper, *New Political Religions, or An Analysis of Modern Terrorism*, Columbia and London, University of Missouri Press, 2004, p. 160.

stant pentru a deveni „performantă”; 2) comunicarea este invocată ca *valoare* pentru societate, grupuri, individ etc.; analizată ca mecanism de producere și funcționare a instituțiilor și organizațiilor; 3) comunicarea generează piețe economice și câmpuri profesionale, cu mecanismele lor specifice.”<sup>4</sup>

Odată cu avansul tehnologic, modalitățile în care interacționăm și ne exprimăm au suferit o transformare radicală. Totuși, această transformare nu a venit fără consecințe semnificative asupra modului în care ne înțelegem și comunicăm unii cu alții. Una dintre principalele distorsiuni ale comunicării în era digitală este pierderea semnalelor nonverbale. În timpul interacțiunilor față în față, o mare parte din informația transmisă este nonverbală – gesturi, expresii faciale, tonul vocii etc. Cu toate acestea, în mediul digital, majoritatea acestor semnale sunt pierdute sau distorsionate. Acest lucru poate duce la interpretări greșite și la neînțelegeri, deoarece mesajul inițial poate fi perceput într-un mod diferit față de intenția reală a expeditorului.

Un alt aspect al distorsiunilor comunicării în era digitală este supraîncărcarea informațională. Cu cantitățile uriașe de date și informații disponibile online, oamenii sunt expuși la un flux continuu de informații, uneori contradictorii sau false. Acest lucru poate duce la confuzie și incertitudine, afectând capacitatea noastră de a prelucra informațiile și de a lua decizii informate. Fenomenul de „bulă informațională” este, de asemenea, o distorsiune majoră în comunicarea digitală. Algoritmii din spațiile rețelelor de socializare are tendința de a ne expune la conținut similar cu cel pe care îl consumăm deja, creând o experiență în care suntem înconjurați doar de opinii și perspective similare ale altor utilizatori. Aceasta poate duce la polarizare și la incapacitatea de a înțelege punctele de vedere diferite, ceea ce subminează comunicarea deschisă și dialogul constructiv

Deși comunicarea este supusă unei permanente transformări, aceasta este elementul cel mai important pentru eficientizarea activităților și acțiunilor din diverse domenii de activitate, „pornind de la întreprinderi, unde sectorul relațiilor umane devine predominant și strategic, până la marketing-ul care altădată viza produsul, iar acum lucrează la însăși imaginea instituției în care se desfășoară acțiunile sale, respectiv până la mediile

4 C. Beciu, *Sociologia comunicării și a spațiului public*, Iași, Editura Polirom, 2011, p.9.

politice, care mizează în mod esențial pe marketing politic.”<sup>5</sup> Comunicarea ca proces a ajuns să cucerească diverse domenii și să se folosească de unele dintre ele, printre care de domeniul informaticii, prin intermediul căreia s-a redefinit, atât la nivelul comunicării zilnice, interpersonale, cât și din punct de vedere al aplicațiilor celor mai complexe. Făcându-se referire în mod direct la „comunicarea digitală”, în special la comunicarea la nivelul internetului, aceasta prezintă două tipuri de comunicare: (1) *comunicarea online* sau *chat*, care permite mai multor persoane să vorbească în același timp pe internet, este un tip de comunicare care se află la granița dintre verbal și nonverbal, doar că nu există contact vizual și acustic, persoanele necunoscându-se în mod real; (2) *comunicarea offline*, reprezentată de comunicarea prin e-mail sau grupuri de discuții. E-mail-ul este considerat cea mai importantă formă de comunicare mediată, fiind caracterizat prin ușurința utilizării acestuia și a familiarității sale în rândul celor care îl utilizează. E-mail-ul creează un spațiu psihologic în care se dezvoltă relațiile dintre oameni și grupurile care interacționează, unde se creează de altfel și un context și o graniță în care se pot desfășura relațiile umane. Cu privire la grupurile de discuții, acestea se caracterizează prin „imposibilitatea de selectare a unui anumit destinatar, intervențiile într-un astfel de grup fiind publice, chiar dacă o anumită replică apare ca reacție a unei intervenții inițiale particulare. Comunicarea în cadrul unui grup de discuții se aseamănă cu discursul instituționalizat.”<sup>6</sup>

Prin schimbarea la nivelul comunicării, se remarcă și schimbări la nivel de percepție, atitudine, comportament, reacție și în mod deosebit schimbări în conștiința umană. Comunicarea este pionul principal prin care a fost cucerit domeniul informației și tehnologiei, iar la rândul ei a atins punctul de vedere al aplicațiilor celor mai complexe. „Comunicarea a ajuns să fie privită în zilele noastre ca fiind o nouă ideologie, care tinde tot mai mult să acapareze și să domine acțiunile, atitudinile și valorile sociale, în condițiile în care societatea contemporană ne este prezentată ca un spațiu impregnat de comunicare.”<sup>7</sup>

---

5 C. Irimeș, „Comunicarea și brandingul pe internet. De la utilizare pasivă la participare activă”, în *Revista Transilvană de Științe Administrative* 2(31), Cluj-Napoca, Editura Accent, 2012, p.48.

6 (Amza) R. M. Andreescu, *Comunicarea mediată pe computer* (teză de doctorat), București, 2011, p.5, rezumat doctorat preluat de pe site-ul [www.unibuc.ro](http://www.unibuc.ro)

7 B.Miege, *Societatea cucerită de comunicare*, Iași, Editura Polirom, 2008, p.3.

Schimbarea la nivelul comunicării în condițiile aplicabilității acesteia la nivelul tehnologiei și internetului prezintă trei factori: *primul factor* este schimbarea modului în care omul contemporan înțelege să își obțină informațiile și să își petreacă timpul liber sau la locul de muncă. În urmă cu 20 de ani, durata medie petrecută în fața calculatorului era de maximum 2 ore. Între timp "situația s-a schimbat radical odată cu informatizarea locurilor de muncă și creșterea accesului la computerele personale ajungându-se, conform unui studiu realizat de Forrester Research, ca numărul mediu de ore petrecut zilnic în fața unui calculator / persoană în spațiile occidentale să fie cuprins între 4,5 și 8 ore." (Andreson, A.P., 2010, p. 2). Persoanele petrec timp în fața calculatorului în activități diverse, de la muncă, documentare, jocuri până la comunicare cu alte persoane și pe site-uri de socializare.

*Un al doilea factor* este fluiditatea conceptului de prezență online. Accesul la internet a devenit un concept fluid și greu de delimitat, utilizatorii considerând că o bună parte din timpul petrecut online ca o normalitate. Internetul a devenit o parte atât de firească a vieții consumatorilor săi, încât anumite activități devenite foarte comune, precum accesarea rețelelor de socializare precum Facebook, Twitter, LinkedIn etc. nu mai este considerată a fi activitate online. „Numai atunci când realizează activități specifice, precum căutarea unei informații pe Internet, consumatorul înregistrează timpul respectiv ca fiind timp petrecut online.” (Irimies. C, p.49)

*Al treilea factor* se referă la modul în care au evoluat Internetul și cumulumul de activități legate de acesta. Evoluția rapidă a Internetului este remarcată începând din anii 90 până în prezent. În această perioadă s-a asistat la o evoluție a Internetului, creionându-se o mare importanță ce a fost adusă comunicării și relaționării sociale.

Modalitatea de evoluție în ultima perioadă a comunicării "digitale" conferă, pe de o parte, un mod mult mai eficient de a folosi și gestiona informația și dezvoltarea rețelelor sociale, însă pe de altă parte distorsionează comunicarea umană "directă", ceea ce poate afecta în timp sistemul psiho-social, relațional și afectiv. Astfel, distorsiunile comunicării în era digitală au devenit o provocare complexă pentru societatea noastră. Pierderea semnalelor nonverbale, supraîncărcarea informațională, formarea bulelor informaționale și comportamentele abuzive online sunt doar câteva dintre aspectele care pot compromite înțelegerea corectă și comunicarea eficientă.

## **Agresivitate în comunicare în societatea globală/ digitală**

În era digitală în care trăim, comunicarea s-a schimbat dramatic, iar agresivitatea pare să fi găsit teren fertil în mediul online. Fie că este vorba de rețele de socializare, platforme de mesagerie sau comentarii pe diverse site-uri, agresivitatea în comunicare a devenit o problemă cu care ne confruntăm frecvent.

Ca opțiune pentru mulți dintre noi, Internetul dă o mai mare libertate în comparație cu alte medii de comunicare, libertate care de altfel încurajează mai mult individualismul și într-o măsură mai mică sociabilitatea și cooperarea. Astfel, odată cu dezvoltarea societății informaționale, activitățile cu caracter violent s-au extins în mediul virtual, Internetul fiind utilizat pentru activități de propagandă, acțiuni psihologice, informații și imagini cu caracter obscen, pagini și slot-uri publicitare insistente, mesaje manipulative, subliminale și de șantaj emoțional, etc. După cum menționează Baudrillard (2008), „societatea de consum este totodată o societate în care consumul se învață, este o societate de dresaj colectiv în vedere consumului – adică un mod nou și specific de socializare în raport cu apariția unor noi forțe productive și cu restructurarea monopolistă a unui sistem economic de mare productivitate.” (p.102)

Informatizarea vieții cotidiene nu este reductibilă doar la procese de comunicare, ci reprezintă implicarea tehnologiei informației și comunicării în tot mai multe activități din toate domeniile societății. În prezent se constată o dependență din ce în ce mai mare a entităților socio-economice, a instituțiilor publice și guvernamentale de sistemele informatice, ce le gestionează în mare măsură resursele, dar mai ales comunicarea informațiilor, esențială existenței și dezvoltării organizaționale, ceea ce sporește dorința celor interesați de a insera astfel de „jocuri ale violentei digitale” în întreaga rețea socială și, în final, de a distorsiona sisteme de valori. Acest tip de comunicare creează disconfort unei categorii de utilizatori de internet și prin activarea, pătrunderea, vizualizarea și virusarea site-urilor și mail-urilor personale și profesionale, fapt care devine un abuz tot mai des întâlnit.

În aceste condiții putem vorbi de un câmp „digital”, asemănător câmpului social, care poate fi descris „ca spațiu multidimensional de poziții, în care fiecare poziție actuală poate fi definită ca un sistem multidimensional de coordonate a căror valori corespund valorilor diferitelor variabile pertinente” (Bourdieu, P., 2012, p. 258) Astfel, în acest câmp „digital” se observă

o distanțare și chiar o agresiune directă sau indirectă la nivelul utilizatorilor și a societății în general. În primul rând, din cauza acestei surse de informare s-a creat o distanțare socială, atât față de ceilalți, cât și față de propria persoană. Cei care utilizează în mod frecvent acest mod de comunicare „digitală”, care înlocuiesc comunicarea directă cu socializarea online, au tendința de a-și crea o nouă lume și de a-și forma un nou spațiu personal, ceea ce are repercusiuni asupra propriei persoane și a propriei identități. “Principalul dezavantaj este mai mult de ordin psihologic, în sensul că duce destul de ușor la dependență și te îndepărtează de oameni, de lumea din jur.”<sup>8</sup>

Unul dintre motivele majore pentru această creștere a agresivității în mediul online este anonimatul. Oamenii se simt adesea protejați de ecranele dispozitivelor lor și își permit să exprime opinii sau reacții într-un mod mult mai dur decât ar face-o în comunicarea față în față. Această lipsă de confruntare directă pare să îi încurajeze pe mulți să-și exteriorizeze frustrările și furia într-un mod nepotrivit. Pe lângă anonimat, rapiditatea cu care putem transmite mesaje în mediul digital joacă un rol semnificativ în amplificarea agresivității. Oamenii reacționează impulsiv, fără a-și lua timp să-și analizeze cuvintele sau să-și evalueze emoțiile. Astfel, mesajele pline de furie și critici acide sunt trimise înainte ca rațiunea să poată interveni, ducând adesea la escaladarea conflictelor online.

Un alt factor important este distanțarea față de impactul real al cuvintelor. În era digitală, nu vedem reacțiile imediate ale celor cărora le transmitem mesajele. Acest lucru ne face să fim mai puțin conștienți de durerea sau rănilor pe care le putem cauza prin cuvinte dure. Astfel, agresivitatea în comunicare devine mai ușor de perpetuat fără a ne simți complet responsabili pentru consecințele sale.

Agresivitatea în comunicare poate avea consecințe serioase asupra relațiilor și asupra sănătății mentale. Tonul agresiv poate duce la escaladarea conflictelor, la deteriorarea relațiilor interpersonale și chiar la ostracizarea socială. Pe plan personal, cei expuși la agresivitate online pot suferi de stres, anxietate și scăderea stimei de sine.

Cei care pătrund în acest mediu virtual au impresia că se pot exprima liber și pot avea încredere în oameni necunoscuți, iar în foarte multe cazuri această „încredere” se transformă în acte de violență prin manipulare,

---

8 G. Angheliescu (coord.), Damian, E., Lazăr, M., Ștefănescu, I., *Tinerii și mediile de comunicare*, Direcția de studii și cercetări pentru probleme de tineret, București, ANSIT, 2008, p.23.



amenințări, șantaj financiar și emoțional etc., în unele cazuri chiar trafic de ființe umane. Acest lucru se întâlnește în special la copii și la tinerii dornici de noi relații sociale și de explorare a lumii virtuale. Un alt aspect important este faptul că internetul ajunge să înlocuiască mijloacele clasice de informare, divertisment și cultură. În defavoarea imaginarii, după cum susține Durand (1999): „Enorma producție obsesivă a imaginilor este înregistrată în domeniul distracției. Și totuși difuzorii de imagini – să le zicem media – sunt omniprezenți la toate nivelurile reprezentării, ale psihiei omului occidental sau occidentalizat.” (p. 145) Informațiile sunt diverse și numeroase, ușor de accesat, dar nu întotdeauna acestea sunt și benefice pentru o bună educație și dezvoltare psiho-socială. Astfel, faptul că se pot accesa ușor site-uri cu informații eronate, cu mesaje subliminale, violente, cu tentă sexuală etc., pot fi vizualizate filme și desene animate care nu se pliază întotdeauna pe vârsta și nevoile utilizatorului, altfel spus lipsa unui control la accesul informațiilor online, poate avea efecte negative pe termen lung.

Pe lângă aceste considerente, unii cercetători susțin că Internetul folosit în exces creează dependență: „IAD – Internet Addiction Disorder – tulburarea Dependență de Internet este un termen propus pentru prima oară de dr. Ivan Goldberg, pentru utilizarea patologică, compulsivă a Internetului.” Mai târziu, Asociația Americană a Psihologilor a sesizat pericolul pe care îl reprezintă „abuzul de internet”, fiind considerată o posibilă boală a mileniului următor, psihologii situând-ul la același nivel cu alcoolismul și consumul de droguri cu privire la efectele negative. „Rata celor care prezintă simptome de dependență de Internet este după unele aprecieri între 1 și 5%. Se pare că 80% din internauți au dificultăți majore în stabilirea de contacte umane, iar când au încercat să renunțe au devenit foarte irascibili în lipsa calculatorului.” (Ibidem, p.3) O parte din activitățile online pot avea un grad de dependență mai mare decât altele, cum ar fi jocurile și grupurile de discuții. Utilizatorii patologici înregistrează diferențe față de ceilalți utilizatori, ei fiind mai izolați, mai singuratici, utilizând jocuri și aspecte complicate ale rețelelor mai mult decât ceilalți.

Prin urmare, Internetul este într-adevăr o invenție revoluționară, dar în același timp poate fi o descoperire dezastruoasă dacă utilizatorii nu conștientizează faptul că pot fi afectați direct sau indirect de puterea ei. Este important să se beneficieze de toate calitățile Internetului, însă cu precauție și cu centrare pe sarcini educaționale și de dezvoltare personală, respectiv de implicare/dezvoltare profesională. Baudrillard (2008) avertizează că în

societatea actuală de consum, de toate tipurile, „putem observa cum ierarhia socială adoptă criterii mai subtile: tipul de muncă și de responsabilitate, nivelul de educație și de cultură, participarea la decizii. Cunoașterea și puterea sunt sau vor deveni cele două bunuri rare în societățile noastre de abundență.” (p.72)

### Comunicare eficientă în Era digitală

Comunicarea eficientă în Era digitală a devenit o abilitate esențială într-o lume în continuă transformare. Odată cu avansul tehnologic, modul în care ne conectăm și interacționăm s-a schimbat în mod semnificativ. Această schimbare a adus cu sine o serie de provocări și oportunități în ceea ce privește comunicarea. Astfel, Era digitală este marcată de o mare diversitate de activități prin intermediul tehnologiei și Internetului. În mod practic, s-a urmărit ca prin aceste modalități să existe o comunicare mult mai rapidă și eficientă, atât *online*, cât și *offline*, acoperind în acest fel o gamă largă de domenii de activitate. Dezvoltarea Internetului a depins de tehnologie, dar în aceeași măsură de factori sociali îmbinați cu factori tehnologici, având consecințe directe pentru societate. Termenul de Internet are un alt înțeles în ziua de azi și nu este doar o simplă rețea: el este înțeles și utilizat, în principal, „ca mijloc de comunicare (prin email, programele de chat și forumuri), de informare (de la ziarele online până la cărți electronice și tutoriale de programe) și de divertisment (pentru muzică, filme și videoclipuri, jocuri). Criteriile după care selectează sau alege un site anume țin mai ales de viteza de acces, credibilitatea acestuia, designul, recomandările cunoscuților.”<sup>9</sup>

Trebuie să recunoaștem că tehnologia a făcut comunicarea mult mai rapidă și accesibilă. Internetul vizează printre altele comunicarea între persoane (comunicarea interpersonală). E-mail-ul sau poșta electronică este folosită zilnic de milioane de oameni din întreaga planetă fiind caracterizată prin multimedia – text și imagini, secvențe audio și video etc. O altă versiune de comunicare interpersonală este camera de discuții (*chat-room-ul*) în care o persoană dintr-un grup trimite mesaje către grupul respectiv, acestea fiind monitorizate și obligate să respecte un set de reguli. Aici amintim și grupurile de interese, care nu se desfășoară în timp real, dar în care mesajele trimise sunt salvate, iar ulterior pot fi citite. Un alt tip de

9 G. Anghelescu (coord.), Damian, E., Lazăr, M., Ștefănescu, I., *Tinerii și mediile de comunicare*, Direcția de studii și cercetări pentru probleme de tineret, București, ANSIT, 2008, p.24.

comunicație interpersonală se numește comunicație de la egal-la-egal. În această formă, persoanele independente care formează un grup oarecare comunică în cadrul grupului. Fiecare persoană poate, în principiu, să comunice cu una sau mai multe persoane. Alte aspecte legate de comunicarea interpersonală includ utilizarea Internetului ca suport pentru convorbiri telefonice, conferințe video și/sau conferințe radio, învățământul la distanță (cursuri online) etc. Pe termen lung, utilizarea computerelor, pentru a îmbunătăți comunicațiile interumane, se va putea dovedi mai importantă decât oricare alte utilizări. Astfel, „principalele avantaje ale tehnologiei și internetului este accesibilitatea (financiară, tehnică, psihologică), varietatea mare de informații și oferte (inclusiv că include și alte medii de comunicare precum televiziunea, radio-ul sau presa scrisă), și eficiența (comunicare și informare mult mai rapidă).”<sup>10</sup>

Analizându-se în profunzime capacitățile Internetului în condițiile unei comunicări eficiente, prin cercetarea analitică a acestuia se identifică trei tipuri de abordări: *de ordin structural, retoric și socio-cultural*. În ceea ce privește abordarea structurală, “accentul se pune pe caracteristicile paginilor web, în virtutea puterii de condiționare a acțiunii și comportamentului utilizatorului. În acest sens, se pot evalua capacitatea de navigare, interacțiunea și personalizarea site-ului relevate de-a lungul analizei particularizate a organizării sale.”<sup>11</sup> În abordarea retorică se consideră ceea ce se comunică și mai ales cum se comunică, iar conținutul site-ului devine adevărată și în propria unitate de analiză. În cadrul abordării socio-culturale, site-ul web este considerat drept un element ce face parte inerentă dintr-un proces social mai complex. Ceea ce vehiculează Internetul este informația, în cea mai mare parte gratuită, din orice domeniu și reprezintă un mod ideal de a stabili relații și contacte sociale. „Informația este o valoare care crește prin partajare, iar din moment ce „informațiile noi” pot fi create pornind de la informațiile curente, „partajarea informațiilor” are o mare importanță în managementul informațiilor. Cu toate acestea, schimbul de informații poate fi posibil doar cu cultura împărtășirii.”<sup>12</sup>

---

10 *Ibidem*.

11 C. Sinescu, *Internetul și comunicarea politică*, Facultatea de Științe Politice, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, articol preluat de pe site-ul [www.cogito.ucdc.ro](http://www.cogito.ucdc.ro)

12 M. Ataka & Erturgutb, R., *Importance of educated human resources in the information age and view of information society organizations on human*. WCES-2010. Procedia Social and Behavioral Sciences 2, 1452–1456, 2010, p. 1455.

De altfel, Internetul poate fi privit și ca formă de divertisment, prin care individul poate evada din cotidian, eliberându-se de stres și de problemele zilnice. Nu în ultimul rând, acesta reprezintă o imensă bază de date, care este cea mai mare din lume, prin intermediul căreia se pot obține informații din orice domeniu. Cu toate acestea, această ușurință de comunicare poate duce și la superficialitate. O comunicare eficientă în Era digitală necesită abilitatea de a transmite informații complexe într-un mod clar și concis, fără a neglija detaliile importante. Un alt aspect important al comunicării eficiente în Era digitală este conștientizarea contextului. Mesajele scrise pot fi interpretate în moduri diferite de către diverse persoane, așa că este esențial să fim atenți la modul în care ne exprimăm. În ciuda beneficiilor, comunicarea digitală poate duce și la izolare și la lipsa de conexiune umană reală. Oamenii petrec adesea prea mult timp în fața ecranelor și prea puțin timp interacționând față în față. Acest lucru poate afecta relațiile personale și abilitățile sociale. Prin urmare, este important să găsim un echilibru între comunicarea online și cea offline și să ne asigurăm că relațiile noastre nu suferă în urma acestei tranziții digitale. În plus, comunicarea eficientă în Era digitală necesită și dezvoltarea gândirii critice. Suntem înconjurați de o avalanșă de informații din surse diverse, iar abilitatea de a evalua și de a selecta informațiile relevante devine crucială. Faptul că putem împărtăși rapid știri și opinii pe platformele de socializare înseamnă că suntem, de asemenea, responsabili pentru veridicitatea și impactul acestora.

Astfel, comunicarea eficientă în Era digitală reprezintă o combinație de abilități tehnice, sensibilitate umană și adaptabilitate. Este important să ne adaptăm constant la noile tehnologii și la schimbările care apar în modul în care comunicăm, fără a pierde din vedere valorile fundamentale ale unei comunicări autentice și respectuoase. Prin înțelegerea profundă a impactului pe care tehnologia îl are asupra modului în care ne conectăm, putem naviga cu succes prin acest peisaj digital în continuă schimbare.

## Concluzii

Internetul și comunicarea online au devenit aspecte integrale ale vieții moderne, transformând felul în care interacționăm, comunicăm și ne conectăm cu lumea din jurul nostru. Această revoluție digitală a adus cu sine o serie de avantaje, dar și provocări majore în ceea ce privește modul în

care oamenii interacționează online. Nu putem spune că Internetul face rău oamenilor, ci modul cum este folosit și perceput, iar dilema care există în prezent este „dacă Internetul duce la dificultăți în stabilirea relațiilor umane sau dacă nu cumva acesta devine un loc de refugiu pentru cei care au un cerc de relații sociale restrânse și care au oricum dificultăți de relaționare.”<sup>13</sup> Astfel, Internetul aduce beneficii multiple făcând referire la comunicarea eficientă și informațiile utile oferite din toate domeniile, însă pe de altă parte el poate cauza o mare dezangajare din viața reală, putând deveni un mediu prielnic pentru fraude, manipulări, amenințări ș.a., ca urmare utilizatorii ar trebui să fie mai prudenți și moderați în folosirea acestuia și să monitorizeze utilitatea pe care o aduce.

Pentru a exista o comunicare eficientă pe Internet este în primul rând educația digitală și conștientizarea riscurilor. Utilizatorii ar trebui să fie instruiți în mod regulat cu privire la importanța respectului și a comportamentului etic în mediul online. Platformele de socializare și forumurile online au și ele un rol crucial în combaterea agresiunii. Ele ar trebui să implementeze politici clare împotriva hărțuirii și să aibă sisteme eficiente de raportare și moderare pentru a sancționa utilizatorii care încalcă aceste reguli. Dezvoltarea de algoritmi de inteligență artificială pentru identificarea automată a comportamentului agresiv ar putea, de asemenea, să contribuie la reducerea problemei. În plus, promovarea unei comunicări constructive și a empatiei online poate avea un impact pozitiv semnificativ. Comunitățile ar trebui să încurajeze dialogul civilizată și să ofere resurse pentru gestionarea conflictelor.

Internetul și comunicarea online au adus numeroase oportunități, dar și provocări în ceea ce privește agresiunea și distorsiunea. Cu o educație corespunzătoare<sup>14</sup>, politici eficiente și eforturi continue pentru promovarea unei comunicări etice și respectuoase, putem spera ca mediul online să se transforme într-un spațiu mai sigur și mai constructiv pentru toți utilizatorii.

---

13 L. Andries, *Internetul – aspecte psihologice*, p.7, articol preluat de pe site-ul [www.psihologiaonline.ro](http://www.psihologiaonline.ro)

14 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Current Values of Education and Culture”, în *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.

## Bibliografie:

- ADAMSON, A.P., *BrandDigital: Simple Ways Top Brands Succeed in the Digital World*, Palgrave MacMillan, 2008.
- ANDREESCU (Amza), R. M., *Comunicarea mediată pe computer* (teză de doctorat), București, 2011, rezumat doctorat preluat de pe site-ul [www.unibuc.ro](http://www.unibuc.ro)
- ANDRIES, L., *Internetul – aspecte psihologice*, articol preluat de pe site-ul [www.psihologiaonline.ro](http://www.psihologiaonline.ro)
- ANGHELESCU, G.(coord.), Damian, E., Lazăr, M., Ștefănescu, I., *Tinerii și mediile de comunicare*, Direcția de studii și cercetări pentru probleme de tineret, București, ANSIT, 2008.
- ATAKA, M. & Erturgutb, R., *Importance of educated human resources in the information age and view of information society organizations on human*, WCES-2010. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 2 (2010) 1452–1456, 2010.
- AXFORD, B., "Globalization", in Browning, G., Halci, A. & Webster, F (eds.). *Understanding Contemporary Society: Theories of The Present*, Part II, pp. 238-252, London, Thousand Oaks, New Delhi, Sage Publication, 2000.
- BAUDRILLARD, J., *Societatea de consum. Mituri și structuri*. (original *La societe de consommation*. Editions DENOEL 1970). Bucuresti, Editura Comunicare.ro, 2008.
- BECIU, C., *Sociologia comunicării și a spațiului public*, Iași, Editura Polirom, 2011.
- BOURDIEU, P., *Limbaș și putere simbolică*, București, Editura Art, 2012.
- COOPER, B., *New Political Religions, or An Analysis of Modern Terrorism*, Columbia and London, University of Missouri Press, 2004.
- DURAND, G., *Aventurile imaginii. Imaginatia simbolica. Imaginarul*, Bucuresti, Editura Nemira (original *L'imaginaire. Essai sur les sciences et la philosophie de l'image*, Hatier, 1994), 1999.
- IRIMEȘ, C., "Comunicarea și brandingul pe internet. De la utilizare pasivă la participare activă", în *Revista Transilvană de Științe Administrative* 2(31), Cluj-Napoca, Editura Accent, 2012.
- LAZĂR, M., *Comunicarea mediată: opțiuni și practici ale tinerilor*, în „Revista Română de Sociologie”, anul XXII, nr.1-2, București, 2011.

- MIEGE, B., *Societatea cucerită de comunicare*, Iași, Editura Polirom, 2008.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, "Current Values of Education and Culture", în *Proceedings of the 24th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, pp. 87-92, Princeton, NJ, United States of America, 2021.
- SINESCU, C., *Internetul și comunicarea politică*, Facultatea de Științe Politice, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, articol preluat de pe site-ul [www.cogito.ucdc.ro](http://www.cogito.ucdc.ro)